

•

A novemberi szél végigrohan az utcákon. Egybetereli a lehullott faleveleket. Az aransárga, csörgő avar táncol, kereng az aszfalton.

Két fiúcska – mindössze négy-ötévesek – megáll, nézi, mosolyog, mulat ezen. Micsoda jó játék. Milyen multság ez. A kínai gyerekek kövekkel játszadoznak. A mieink falevelekkel.

•

Közlekedési rendőr a járdaszélen igazgatja a forgalmat. Dél van. A gyerekek most jöttek ki az iskolából. Egyik kisfiú odasompolyog a rendőr mellé. Megáll mellette. Ott marad. Közlekedési rendőrnek álmodja magát. Figyel, izgatódik, igazgat. A rendőr mosolyog. Hagyja. Az angol gyerekek legjobb barátja már régen Bobby, a rendőr. A mieink most kezdenek összebarátkozni.

-y.

1931. november 21., szombat, 4. old.

Pesti utca

Szurtos inasgyerek ül a villamoskocsi ütközőjén. A villamos csilingelve rohan a villanyfényes Belvároson. Most a keresztúthoz ér. A gyerekek leugrik, jobbra-balra lökdösődve rohan az átszállóhelyhez. Épp az ő kocsija jön, sietnie kell. Elérte. Ismét helyet foglal, most a másik kocsi ütközőjén, kényelmesen elhelyezkedik, s mint aki a legjobb, leginkább neki való helyen ül, elégedett képpel folytatja útját kifelé, a külváros felé. (Ingyen átszállóval utazik.)

Köd a pesti utcán
1930-as évek
MFI – MNM Történeti Fényképtár

„Vasárnap. Ködös novemberi délután.”

•

Gondos előkelőséggel öltözött úriember át akar menni egyik forgalmas budai utca kocsíútján. A járdaszélen megáll, tétovázik, bizonytalan mozdulatokat tesz. Egy hölgy észreveszi, hogy az illető úr vak, nem lát. Hozzálép, megszólítja:

- Engedje meg, kérem, hogy átvezessem a kocsíúton – szól hozzá.
- Á, X. grófné. Köszönöm szépen – felel a másik.
- Honnan tudja, hogy ki vagyok? – csodálkozik a grófné.
- Megismertem a hangjáról. Ezelőtt huszonöt évvel találkoztunk egyszer egy társaságban. Akkor még nem voltam vak.

•

Két kisleány – nyolc-tíz évesek – ballag haza az iskolából. Vajon miről beszélget ma két ekkora kislány az iskolából jövet? Ezt halljuk:

– A papám most elvesztette az állását – mondja az egyik. – A nagymamám segít bennünket. Nagyon kell spórolnunk. De azért egyszer napjában főz a mamám. Mégis jobb, mint az a hideg vacak.

A másik így dicsekszik:

– Az én mamám nem spórol a kosztal. Naponta öt pengőt költünk háztartásra. Egyszerűen élünk, de jól. Minden vasárnap tortát is eszünk. Végre mindennap igazán fölösleges tortát enni.

Elszorul a szívünk. Szegény gyerekek. Milyen tárgyilagosak. Mennyire ismerik az életet. Az egyik épp oly sajnálatra méltó, mint a másik.

•

Este van. A körúton nyüzsög a nép. Fiatal cigányasszony százcáncú tarka szoknyában, hátán batyuval imbolyog. A szoknya mintha táncot járna, minden lépésre nagyokat leng körülötte.

Magános, fekete ruhás idősebb hölgy lassan bandukol hazafelé. Időnként sóhajt.

A cigányasszony melléje ódalog.

– Valami öröm éri – súgja a fülébe. – Jó hírt kap a fiáról.

A fekete ruhás nő arca földerül, mint a gyermeké, ha cukrot ígérnek neki.

A cigányasszony észrevétlenül máris a kezét fogja, tenyerét nézegeti. Bemennek egy mellékutcába. Ott folytatják.

Olyan ritka ma a jó hír, hogy mindegy, honnan jön, mindegy, ki mondja, talán még az se fontos, hogy igaz-e. Csak hallani, hallani kell mindenáron.

•

Vasárnap. Ködös novemberi délután. Fiatal falusi cselédlány ül egy körüti padon. Bokorugrós, széles szoknyája úgy terül el, hogy alig marad helye a mellette ülő falubeli legénynek. Haja koszorúba van kötve. A legény cigarettázik. Nemigen beszélgetnek. Egyszerre a lány zsebkendője sarkából kivesz egy másik cigarettát, egy skatulya gyufát, s szó nélkül rágyújt ott a padon, és mindenki szeme láttára végigszívja a cigarettát. Csak a szeme mosolyog huncutul, mint a csínytevő gyermeké. 1931-et írunk. (1921-ben ilyen utcai jelenet még elképzelhetetlen lett volna ...)

-y.

1931. december 4., péntek, 4. old.